

Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki

**SYLABUS PRZEDMIOTU DO PLANU STUDIÓW
OBOWIĄZUJĄCEGO OD ROKU AKADEMICKIEGO 2026/2027**

NAZWA PRZEDMIOTU	Harmonia
KIERUNEK <i>właściwie podkreślić</i>	• <u>dyrygentura</u> • <u>kompozycja i teoria muzyki</u> • muzyka i media
SPECJALNOŚĆ <i>właściwie podkreślić</i>	• <u>dyrygentura symfoniczno-operowa</u> (do wyboru) • <u>kompozycja</u> (obowiązkowo) • kompozycja muzyki do filmu, gier i mediów • <u>teoria muzyki</u> (obowiązkowo) • muzyka w komunikacji medialnej
POZIOM STUDIÓW <i>właściwie podkreślić</i>	• <u>licencjackie</u> • magisterskie
OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT:	
prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz	
ZAŁOŻENIA, CELE ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:	
Pogłębienie, usystematyzowanie i uzupełnienie wiadomości o harmonice systemu tonalnego dur-moll, a zwłaszcza: - osiągnięcie umiejętności tworzenia konstrukcji harmoniczných na podstawie podanych: - o melodii w sopranie i innych głosach, - o oznaczeń basu cyfrowanego, - o funkcji harmoniczných, - nabycie umiejętności organizacji przebiegów harmoniczných w fakturach o różnej ilości głosów oraz tworzenia miniatur muzycznych wg podanych założeń, - osiągnięcie sprawności w analizowaniu i interpretowaniu środków i zjawisk harmoniczných w utworach muzycznych reprezentujących tonalność dur-moll; poznanie najbardziej przydatnych metod analizy harmonicznej, - rozwój słuchu harmonicznego, twórczych predyspozycji i wyobraźni muzycznej, - pogłębienie wiedzy i umiejętności niezbędnych w procesie kształcenia w zakresie przedmiotów: kontrapunkt, analiza dzieł muzycznych i in.	
WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE:	
Znajomość podstaw harmonii tonalnej w zakresie teoretycznym i praktycznym (zalecane jest ukończenie kursu harmonii w zakresie średniej szkoły muzycznej).	
ZAŁECANE FAKULTATYWNE KOMPONENTY PRZEDMIOTU:	

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA:	
Poszowski Antoni, Harmonia systemu tonalnego dur-moll, Gdańsk 2001.	

2. Sikorski Kazimierz, *Harmonia*, cz. 1-2, Kraków 2001, 2003.
3. Targosz Jacek, *Podstawy harmonii funkcyjnej*, Kraków 1993.
4. Wesołowski Franciszek, *Rozwój systemu tonalnego dur-moll*, Warszawa 2006.

BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Chomiński Józef M., *Historia harmonii i kontrapunktu*, t. 3, Kraków 1990.
2. Frączkiewicz Aleksander, Fieldorf Maria, *Zasady modulacji – podręcznik pomocniczy do nauki harmonii*, Kraków 1996.
3. Kolanek Małgorzata, *System harmoniczny H. Erpfa*, Warszawa 1986.
4. Pokrzywińska Maria, *Progresje. Zbiór ćwiczeń harmonicznnych*, Warszawa 2004.
5. Sikorski Kazimierz, *Harmonia. Zbiór zadań i przykładów*, Kraków 1984.
6. Wesołowski Franciszek, *Materiały do ćwiczeń harmonicznnych*, Kraków 2004.
7. Wesołowski Franciszek, *Nauka harmonii*, Łódź 2008.

EFEKTY UCZENIA SIĘ – WIEDZA:

1. posiada znajomość elementów struktury dzieła muzycznego i zna oddziaływanie harmoniki na ich ukształtowanie (K_W03)
2. zna teorię i środki harmoniki systemu tonalnego dur-moll i charakteryzuje ich specyfikę (K_W04)
3. posiada znajomość i zrozumienie rozwoju harmonii w historii muzyki oraz orientację w literaturze związanej z tymi zagadnieniami (K_W07)
4. rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje w nauce harmonii zachodzące pomiędzy teorią a praktyką (K_W13)
5. zna systemy oznaczeń funkcyjnych odpowiadające monizmowi i dualizmowi harmonicznemu (K_W14)
6. definiuje pojęcia: harmonia, harmonia tonalna, szereg harmoniczny (naturalny), akord, kadencja, progresja harmoniczna, zboczenie modulacyjne, dźwięki obce, alteracja niemodulująca i modulująca, modulacja diatoniczna, chromatyczna i enharmoniczna, przesunięcie modulacyjne i potrafi je rozpoznać i zilustrować (K_W14)

EFEKTY UCZENIA SIĘ – UMIEJĘTNOŚCI:

1. umie tworzyć konstrukcje harmoniczne używając wielodźwięków w oparciu o podaną linię melodyczną sopranu, basu, podany przebieg funkcji harmonicznnych (K_U01)
2. potrafi zastosować różnorodne środki systemu tonalnego dur-moll w praktyce - zgodnie z poznanymi zasadami ich użycia (K_U01)
3. rozumie treść harmoniczną wykonywanych i analizowanych dzieł muzycznych (K_U01)
4. umie harmonizować podane melodie (także sfigurowane) z użyciem poznanych środków harmonii tonalnej w różnorodnych fakturach (K_U03)
5. posiada umiejętność kształtowania treści harmonicznnej w sposób umożliwiający odejście od zapisanego podstawowego tekstu nutowego (K_U16)

EFEKTY UCZENIA SIĘ – KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

1. rozumie potrzebę ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy i umiejętności z zakresu nauki harmonii dla pracy muzyka (K_K01)
2. wykazuje kreatywność w realizacji powierzonych zadań (K_K03)
3. realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanych środkach harmonicznnych (K_K03)
4. posiada umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów (K_K04)

semestr przedmiotu:	I	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	1
---------------------	---	---	---

wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	2,5
rodzaj zajęć <i>właściwe podkreślić</i>	- wykład - ćwiczenia <u>seminarium</u>	sposób zaliczenia <i>właściwe podkreślić</i>	- E - egzamin <u>ZO - zaliczenie z oceną</u> - Z - zaliczenie bez oceny
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:			
Przedmiot zawiera całościowy i pogłębiony wykład dotyczący problematyki harmonicznej w dziejach muzyki, ze szczególnym uwzględnieniem harmoniki systemu tonalnego dur-moll. Realizowane treści obejmują następującą problematykę: 1. rozwój systemu tonalnego dur-moll, 2. teoria harmonii systemu tonalnego dur-moll i systemy oznaczeń funkcyjnych monizmu oraz dualizmu harmonicznego (system H. Erpfa), 3. budowa, łączenie i użycie w konstrukcji harmonicznej trójdźwięków: trójdźwięki triady harmonicznej, trójdźwięki poboczne – ich budowa, funkcje i odmiany, łączenie trójdźwięków, trójdźwięki triady harmonicznej z pojedynczym i podwójnym opóźnieniem, kadencje (typy, rodzaje, cechy, odmiany), progresje i ich rodzaje, 4. budowa, rozwiązanie i użycie w konstrukcji harmonicznej wielodźwięków: czterodźwięki septymowe, czterodźwięki septymowe bez prymy, trójdźwięki z dodaną sekstą, pięciodźwięki nonowe, dominanta nonowa bez prymy, sześć- i siedmiodźwięki, 5. układy 2-, 3-, 5-, 6-głosowe, układy o zmiennej liczbie głosów, 6. analiza harmoniczna (wzrokowa i słuchowa).			
METODY DYDAKTYCZNE:			
1. wykład z prezentacją objętych programem treści 2. metoda praktyczna - ćwiczenia (pisemne i przy instrumencie) realizujące problemy omawiane w trakcie wykładu 3. metoda eksponująca połączona z analizą treści harmonicznej dzieła muzycznego			
WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:			
Ocena końcowa na podstawie stanu wiedzy i umiejętności studenta weryfikowanych na podstawie pisemnych kolokwii problemowych (2), samodzielnych prac cząstkowych (w różnej formie); ocena uwzględnia także wkład pracy i aktywność studenta podczas zajęć.			

semestr przedmiotu:	II	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	2
wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	2,5
rodzaj zajęć <i>właściwe podkreślić</i>	- wykład - ćwiczenia <u>seminarium</u>	sposób zaliczenia <i>właściwe podkreślić</i>	<u>E - egzamin</u> - ZO - zaliczenie z oceną - Z - zaliczenie bez oceny
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:			
1. zboczenie modulacyjne: rodzaje akordów wtrąconych i ich rozwiązania, tonalność rozszerzona, użycie akordów wtrąconych w konstrukcji harmonicznej 2. dźwięki obce: dźwięki obce pierwszego rodzaju, akord chopinowski w odmianach 3. dźwięki obce drugiego rodzaju; użycie dźwięków obcych w konstrukcji harmonicznej, 4. figuracja melodyczna w jednym i kilku głosach, harmonizowanie melodii sfigurowanej, figurowanie głosów w konstrukcji harmonicznej			

5. *nuta pedałowa i stała, ostinato*
6. *figuracja akordowa – główne formy*
7. *dźwięki alterowane: alteracja niemodulująca, alteracja pozorna i rzeczywista, akord alterowany – rozwiązania i użycie, dźwięki obce w akordach alterowanych: akord tristanowski*
8. *modulacje: diatoniczna – prosta i złożona, chromatyczna – w ramach jednego akordu (I typu) i pomiędzy dwoma akordami (II typu), diatoniczno - chromatyczna, enharmoniczna I i II typu oraz modulacja Jarmusiewicza, przesunięcie modulacyjne*
9. *analiza harmoniczna utworów muzycznych (XVII-XIX wiek) i w oparciu o nią tworzenie własnych miniatur w stylu danego okresu lub kompozytora*
10. *charakterystyka harmoniki systemu tonalnego dur-moll*

METODY DYDAKTYCZNE:

1. *wykład z prezentacją objętych programem treści*
2. *metoda praktyczna - ćwiczenia (pisemne i przy instrumencie) realizujące problemy omawiane w trakcie wykładu*
3. *metoda eksponująca połączona z analizą treści harmonicznej dzieła muzycznego*

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Ocenę w semestrze II stanowi wynik pisemnego egzaminu końcowego. Podstawą zaliczenia jest pozytywny wynik kolokwium problemowych, poprawne wykonanie samodzielnych prac cząstkowych i aktywny udział w zajęciach.